

NR 168/2014

PREFERENCJE PARTYJNE

W GRUDNIU

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2014 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W grudniu¹ udział w ewentualnych wyborach parlamentarnych deklaruje 54% dorosłych Polaków. W ciągu ostatniego miesiąca odsetek potencjalnych wyborców zmalał o 7 punktów procentowych. O tyle samo zwiększył się odsetek osób kategoriycznie wyrażających niechęć do udziału w wyborach.

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań														
	2013			2014											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w procentach														
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	57	54	54	58	54	57	52	51	52	51	50	55	55	61	54
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	15	18	16	18	18	18	18	18	16	16	19	18	19	16	16
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	28	28	30	24	28	25	30	31	32	33	31	27	26	23	30

Do wyraźnego spadku deklarowanej frekwencji wyborczej przyczyniły się zapewne kontrowersje wokół liczenia głosów i wyniku wyborów samorządowych. Okazuje się, że osoby kwestionujące oficjalne wyniki wyborów do sejmików wojewódzkich są wyraźnie rzadziej skłonne deklarować udział w wyborach do Sejmu i Senatu. Chęć udziału w wyborach parlamentarnych deklaruje 63% osób uznających wyniki wyborów za wiarygodne i 40% spośród tych, którzy uważają, że – z różnych względów – nie są one miarodajne.

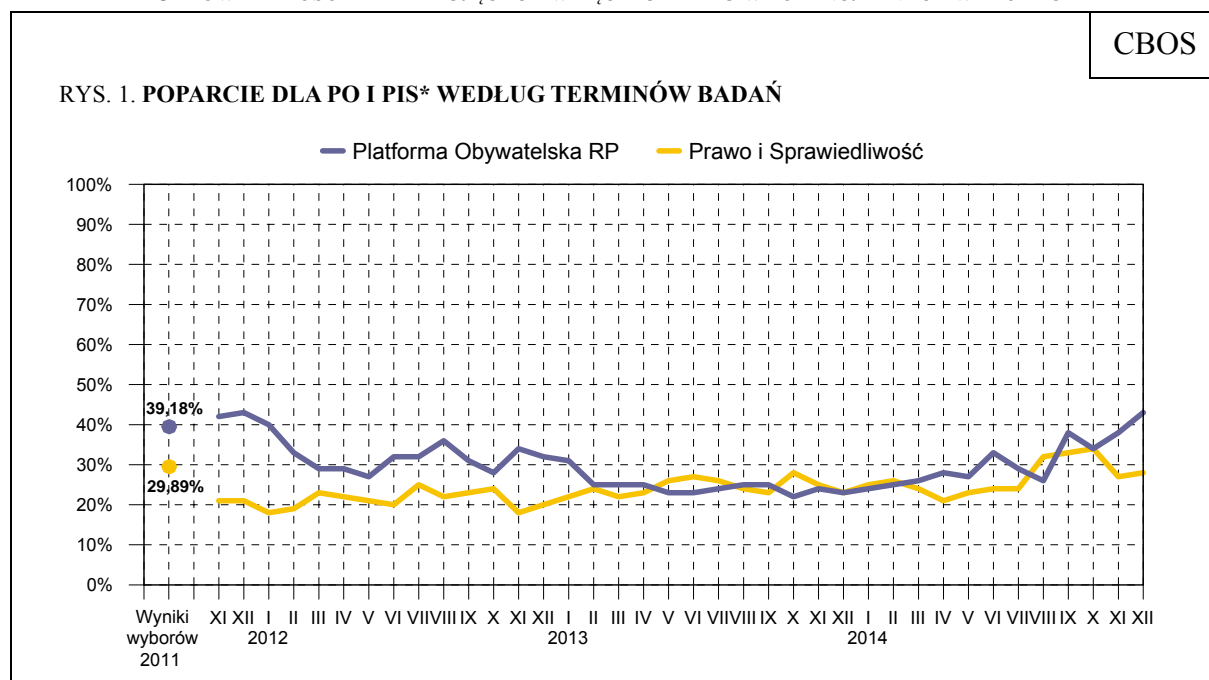
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (295) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 4–11 grudnia 2014 roku na liczącej 936 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Chęć udziału w ewentualnych wyborach do Sejmu i Senatu wyraża 75% osób deklarujących głosowanie w ostatnich wyborach samorządowych. W głosowaniu do Sejmu i Senatu częściej zamierzają uczestniczyć osoby, które w wyborach do sejmików wojewódzkich oddały głos na PO (83%), PiS (81%) i SLD (81%), niż wyborcy PSL (66%).

Zdecydowanym liderem partyjnego rankingu pozostaje PO, na którą chce głosować 43% zadeklarowanych uczestników wyborów parlamentarnych. Poparcie dla partii Ewy Kopacz wzrosło w ciągu ostatniego miesiąca o 5 punktów procentowych. Na drugim miejscu, z poparciem zbliżonym do notowanego w ubiegłym miesiącu (28%), znajduje się PiS.

Trzecią pozycję, z poparciem sięgającym 9%, zajmuje w tym miesiącu PSL. Chęć oddania głosu na SLD wyraziło 7% badanych, o 2 punkty procentowe mniej niż w listopadzie. Na Nową Prawicę Janusza Korwin-Mikkego chce głosować 4% potencjalnych wyborców – tak samo jak w listopadzie.

ODPOWIEDZI OSÓB DEKLARUJĄCYCH WZIĘCIE UDZIAŁU W POTENCJALNYCH WYBORACH

* Od sierpnia br. poparcie dla Prawa i Sprawiedliwości wraz z Solidarną Polską Zbigniewa Ziobro i Polską Razem Jarosława Gowina

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*																	
	2013						2014											
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w procentach																	
Platforma Obywatelska RP	24	25	25	22	24	23	24	25	26	28	27	32	29	26	38	34	38	43
Prawo i Sprawiedliwość wraz z Solidarną Polską i Polską Razem/ Prawo i Sprawiedliwość	26**	24**	23**	28**	25**	23**	25**	26**	24**	21**	23**	24**	24**	32	33	34	27	28
Polskie Stronnictwo Ludowe	5	5	6	5	7	6	5	4	4	5	4	6	6	6	7	6	8	9
Sojusz Lewicy Demokratycznej	7	9	10	8	10	10	8	8	7	7	9	5	8	9	6	9	9	7
Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikke	2	2	2	4	1	2	3	4	3	5	5	5	6	7	6	7	4	4
Twój Ruch/Ruch Palikota	3	2	5	4	3	3	3	3	3	1	3	1	2	4	2	2	1	1
Polska Partia Pracy – Sierpień '80	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	2	1	1
Prawica Rzeczypospolitej	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
Polska Razem Jarosława Gowina/ Polska Jest Najważniejsza	1***	1***	0***	0***	1***	1***	3	2	2	3	2	1	2	-	-	-	-	-
Solidarna Polska Zbigniewa Ziobro	1	2	0	2	1	2	2	2	2	1	1	3	1	-	-	-	-	-
Inne odpowiedzi	3	3	1	3	2	2	1	2	2	2	2	3	2	3	2	3	6	4
Trudno powiedzieć	27	26	26	21	26	26	25	24	27	27	24	20	20	11	4	4	5	4
N=	585	473	494	595	529	482	601	548	611	524	523	527	474	488	513	497	555	500

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach. Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

** Wyniki poparcia dla PiS

*** Wyniki poparcia dla PJN

Na grudniowych deklaracjach dotyczących preferencji partyjnych zaważyły w pewnym stopniu wyniki niedawnych wyborów samorządowych. Wydaje się, że w społecznym odczuciu przyniosły one wygraną PO. Partia ta okazała się skuteczniejsza niż PiS w walce o głosy wyborców wielkowiejskich, czego spektakularnym dowodem były sukcesy jej kandydatów na prezydentów miast. Mimo niewielkiej przewagi głosów w wyborach do sejmików wojewódzkich oddanych na PiS, partia ta uzyskała mniej mandatów w sejmikach wojewódzkich niż PO. Niemal we wszystkich województwach rządzić będzie zatem koalicja PO–PSL. Wysoki odsetek deklarujących chęć oddania głosu na PO w hipotecznych wyborach parlamentarnych należy zatem traktować jako swoistą premię za dobry wynik tej partii w wyborach. Stabilizacja poparcia dla PiS pokazuje natomiast, że o ile zarzuty Jarosława Kaczyńskiego o fałszowanie wyników wyborów mogą wydawać się trafne dotychczasowym wyborcom tej partii, o tyle rozmiągają się z odczuciami większości społeczeństwa i tym samym nie sprzyjają poszerzaniu poparcia społecznego przez tę partię.

Jak można się było spodziewać, wysokie poparcie uzyskane przez PSL w wyborach samorządowych nie przekłada się na deklaracje dotyczące preferencji partyjnych w wyborach do Sejmu i Senatu. Co ciekawe, wyborcy PSL z ostatnich wyborów do sejmików wojewódzkich rzadziej niż wyborcy innych ugrupowań skłonni są uczestniczyć w głosowaniu do parlamentu.

Opracowała
Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ęła)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		54	16	30	929
Płeć	Mężczyźni	56	14	29	448
	Kobiety	53	18	30	482
Wiek	18–24 lata	47	19	34	100
	25–34	50	21	29	186
	35–44	49	21	31	162
	45–54	60	12	28	146
	55–64	58	15	27	165
	65 lat i więcej	60	10	30	169
Miejsce zamieszkania	Wieś	51	19	30	370
	Miasto do 19 999	51	16	33	139
	20 000 – 99 999	57	17	26	175
	100 000 – 499 999	50	15	35	154
	500 000 i więcej mieszk.	74	7	19	92
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	41	16	43	189
	Zasadnicze zawodowe	46	16	38	229
	Średnie	59	17	24	288
	Wyższe	67	16	17	223
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	70	15	15	89
	Średni personel, technicy	59	17	24	44
	Pracownicy adm.-biurowi	56	15	29	72
	Pracownicy usług	44	23	33	51
	Robotnicy wykwalifikowani	43	19	38	99
	Robotnicy niewykwalifik.	32	18	51	35
	Rolnicy	61	17	21	41
	Pracujący na własny rach.	71	10	20	42
	Bezrobotni	49	20	32	76
	Emeryci	61	11	28	207
	Renciści	49	21	30	54
	Uczniowie i studenci	46	16	38	65
	Gospodynie domowe i inni	49	18	33	55
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	59	14	26	125
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	57	15	28	82
	sekt. pryw. poza rolnict.	52	19	29	227
	prywatnym gosp. rolnym	57	17	26	42
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	51	18	31	96
	501–750	42	21	37	90
	751–1000	54	13	32	143
	1001–1500	57	16	27	147
	Powyżej 1500 zł	70	8	21	194
Ocena własnych war. mater.	Złe	43	17	40	105
	Średnie	50	19	32	376
	Dobre	61	14	25	448
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	77	8	15	38
	Raz w tygodniu	58	15	27	429
	1–2 razy w miesiącu	53	23	25	158
	Kilka razy w roku	48	17	35	204
	W ogóle nie uczestniczy	50	10	40	90
Poglądy polityczne	Lewica	66	13	21	126
	Centrum	55	18	26	287
	Prawica	68	12	20	280
	Trudno powiedzieć	31	20	49	236

Tabela 2

		Na kandydata której partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?				
		Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikke	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Partia Pracy – Sierpień 80 (PPP)	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Prawo i Sprawiedli- wość (PiS) wraz z Solidarną Polską i Polską Razem
		%	%	%	%	%
Ogółem		4	43	1	9	28
Płeć	Mężczyźni	5	43	1	9	26
	Kobiety	3	43	1	9	29
Wiek	18–24 lata	11	37	2	4	18
	25–34	7	49	1	8	27
	35–44	6	47	1	7	15
	45–54	2	45	2	13	30
	55–64	1	45	1	9	31
	65 lat i więcej	2	33		10	38
Miejsce zamieszkania	Wieś	3	33	1	18	32
	Miasto do 19 999	7	34		9	34
	20 000 – 99 999	1	49	1	3	28
	100 000 – 499 999	4	51	3	1	21
	500 000 i więcej mieszk.	6	63		1	18
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	3	22	2	19	38
	Zasadnicze zawodowe	2	35	1	15	35
	Średnie	5	49	1	7	24
	Wyższe	4	53	1	1	21
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	7	60			13
	Średni personel, technicy	2	30		3	23
	Pracownicy adm.-biurowi	2	56	3	2	25
	Pracownicy usług	8	61	7	5	11
	Robotnicy wykwalifikowani		50		12	30
	Robotnicy niewykwalifik.	9	15		21	55
	Rolnicy	5	27		37	27
	Pracujący na własny rach.	5	55		3	18
	Bezrobotni	2	42		16	33
	Emeryci	1	39		6	41
	Renciści		26	2	29	24
	Uczniowie i studenci	15	34		6	20
	Gospodynie domowe i inni	8	31	7	8	24
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	5	49		5	19
	spółce właścicieli prywatnych i państwa		53			23
	sekt. pryw. poza rolnict.	5	53	2	6	22
	prywatnym gosp. rolnym	5	23		42	30
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	4	36	2	17	28
	501–750	6	35	6	17	30
	751–1000	3	40	1	7	31
	1001–1500		34	2	13	34
	Powyżej 1500 zł	4	58		2	21
Ocena własnych war. mater.	Złe	6	28	4	12	31
	Średnie	4	32	1	11	37
	Dobre	4	53	1	7	21
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		14		4	62
	Raz w tygodniu	2	36	1	10	40
	1–2 razy w miesiącu	8	49	2	17	12
	Kilka razy w roku	5	53	3	4	10
	W ogóle nie uczestniczy	7	66			6
Poglądy polityczne	Lewica	2	41	1	11	5
	Centrum	2	58	1	9	15
	Prawica	4	39	1	2	49
	Trudno powiedzieć	10	22	2	23	27

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?				Liczba osób
		Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Twój Ruch	Inna	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		6	1	4	4	500
Płeć	Mężczyźni	6	1	5	4	250
	Kobiety	7	1	3	4	250
Wiek	18–24 lata	3	10	13	2	47
	25–34	3		2	3	92
	35–44	9	1	6	8	78
	45–54	4		5	1	88
	55–64	10	1	3	1	95
	65 lat i więcej	8		1	7	99
Miejsce zamieszkania	Wieś	4	1	4	3	187
	Miasto do 19 999	10		5	1	71
	20 000 – 99 999	12	3	2	1	98
	100 000 – 499 999	5	2	6	7	78
Wykształcenie	500 000 i więcej mieszk.	2		3	7	66
	Podstawowe / gimnazjalne	3	3	3	7	78
	Zasadnicze zawodowe	8			4	105
	Średnie	6	2	5	1	169
Grupa społeczna i zawodowa	Wyższe	8	1	6	5	147
	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	6		8	5	62
	Średni personel, technicy	18	4	16	5	26
	Pracownicy adm.–biurowi	6		3	4	39
	Pracownicy usług		3	4		22
	Robotnicy wykwalifikowani	4	2		2	42
	Robotnicy niewykwalifik.					11
	Rolnicy	4				24
	Pracujący na własny rach.	7	2	6	3	30
	Bezrobotni	4		3		37
	Emeryci	7		0	6	124
	Renciści	10		3	6	25
	Pracuje w:	Uczniowie i studenci		10	11	3
Gospodynie domowe i inni		15		2	4	27
inst. państw., publicznej		7		12	4	74
spółce właścicieli prywatnych i państwa		14	2	5	3	47
sekt. pryw. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym		3	2	3	3	116
Dochody na jedną osobę						24
	Do 500 zł	8	2	1	2	49
	501–750	3	3			37
	751–1000	6		8	4	78
	1001–1500	5	2	3	8	83
Ocena własnych war. mater.	Powyżej 1500 zł	7	1	4	2	135
	Złe	10		4	5	43
	Średnie	7	2	4	3	185
Udział w prakt. religijnych	Dobre	5	1	4	4	272
	Kilka razy w tygodniu	7		10	4	28
	Raz w tygodniu	4	0	3	4	248
	1–2 razy w miesiącu	7		3	2	82
	Kilka razy w roku	10	3	6	5	95
Poglądy polityczne	W ogóle nie uczestniczy	12	5	4		45
	Lewica	29	4	5	2	84
	Centrum	3	1	7	3	158
	Prawica	1	0	1	2	187
	Trudno powiedzieć	2		4	10	71